

Cirkulärnr: 2003:86
Diariernr: 2003/2084
Handläggare: Marcus Holmberg
Niclas Johansson
Signild Östgren
Sektion/Enhet: Finanssektionen
Datum: 2003-10-17
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar åren 2004–2007
Bilagor: Skatter och bidrag 2004–2006 (kommunspecifik; endast till ekonomikontoren)

CIRKULÄR

Finanssektionen
Marcus Holmberg
Niclas Johansson
Signild Östgren, EJ

2003-10-17

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar åren 2004–2007

I detta cirkulär presenterar vi:

- Preliminära taxeringsutfallet för oktober från RSV
- En uppdaterad skatteunderlagsprognos för åren 2002–2007
- Ny rekommendation från rådet angående redovisning av slutavräkning
- Information angående LSS-utjämning
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2003–2007 (*bilaga 1*)
- Uppgifter om preliminära arbetsgivaravgifter 2004

Preliminärt taxeringsutfall för 2002

Riksskatteverket (RSV) har sammanställt ett tredje preliminärt utfall över beskattningsbar inkomst 2002 enligt 2003 års taxering. Det preliminära utfallet, som är en prognos baserad på 99,2 procent av deklARATIONERNA, indikerar en ökning av skatteunderlaget med 5,0 procent 2002 jämfört med 2001.

Vi gör bedömningen att det slutliga taxeringsutfallet kommer att ge en ökning med 5,2 procent år 2002. Det är en liten uppjustering jämfört med vår tidigare bedömning på 5,1 procent. Det innebär även att vi ansluter oss till finansdepartementets bedömning i budgetpropositionen. Prognoserna i de preliminära utfallen från RSV är behäftade med osäkerhet och de senaste åren har det slutliga utfallet underskattats. Orsaker till detta är bland annat att alla deklARATIONER inte är registrerade samt att deklARATIONER för personer med mycket höga inkomster, så kallade extremvärden, har tilldelats en betydligt lägre inkomst i prognosen. Det är först då dessa deklARATIONER kontrollerats i slutet av granskningsprocessen som de korrekta värdena registreras. Vår bedömning är grundad på den information vi nu har om extremvärden och ännu ej registrerade deklARATIONER.

Det slutliga utfallet beräknas vara klart den 1 december.

Tabell 1. Preliminära taxeringsutfall 2000, 2001, 2002 och 2003

	Aug	Sep	Okt	Dec	Skillnad aug-dec
Taxering 00	5,02	5,14	5,23	5,65	-0,63
Taxering 02	6,52	6,71	6,82	7,47	-0,95
Taxering 02	5,76	5,94	6,03	6,36	-0,6
Taxering 03	4,74	4,93	4,97		

De kommunvisa taxeringsutfallen finns att hämta på RSV:s webbplats eller på vår webbplats: www.svekom.se, eller i bilaga 1.

Skatteunderlagets utveckling åren 2002–2007

Inför rapporten *Kommunernas ekonomiska läge* har vi gjort en ny konjunkturbedömning.¹ Vår bedömning av skatteunderlagets tillväxt utgår ifrån denna och vi sammanfattar de viktigaste förutsättningarna för skatteunderlagsprognosen nedan.

Modest konjunkturförstärkning nästa år

I huvudsak gör vi samma bedömning av konjunkturutvecklingen som i våras. År 2003 blir ett år präglad av låg tillväxt, men vi räknar med att konjunktturen stärks under nästa år. Såväl styrkan i uppgången som tidpunkten för denna har dock försvagats resp. förskjutits något.

Sysselsättningen har minskat i år mätt i arbetade timmar och arbetslösheten har stigit. I huvudsak beror dock den ökade arbetslösheten på att det är färre personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder och som studerar. Efterfrågan på arbetskraft är svag i den privata sektorn och nu svalnar även den offentliga sektorn eftersom ekonomin där blir allt kärvare. Avmattningen på arbetsmarknaden har även medfört att löneökningstakten har dämpats något.

Ökningen av hushållens konsumtion har i viss mån hållit uppe konjunkturen i år och är också en starkt bidragande orsak till den något bättre tillväxten under nästa år. Det ser även ut som om en vändning är på väg i den amerikanska ekonomin. År 2004 blir därför ett bättre år, då även exporten stärks något. År 2005 och 2006 förväntas tillväxten ta fart och det sker en reell förbättring på arbetsmarknaden. År 2007 återgår vi i bedömningen till en mer långsiktig tillväxttakt baserad på de strukturella förutsättningar som finns i den svenska ekonomin.

¹En redogörelse för denna kommer i *Kommunernas ekonomiska läge* som presenteras den 6 november.

Tabell 2. Vissa nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen åren 2002–2007
Procentuell förändring från föregående år om ej annat anges

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
BNP	1,9	1,4	2,1	2,7	2,8	2,1
Arbetade timmar	-1,2	-1,1	0,3	0,6	0,9	0,2
Timlön	4,1	3,6	3,6	3,8	3,8	3,6
Lönesumma	2,9	2,5	3,9	4,4	4,7	3,8
Arbetslöshet (% av arbetskraften)	4,0	4,9	4,7	4,3	4,0	4,1
KPI, genomsn. förändring	2,4	2,0	1,6	2,0	2,0	2,0
Prisbasbeloppet, kr	37 900	38 600	39 300	39 900	40 800	41 600

Skattunderlaget ökar med ca 4 procent per år de närmaste åren

I år bedömer vi att skatteunderlaget ökar med 4,4 procent. Justerat för regelförändringar blir ökningstakten enbart 3,0 procent. De kommande åren blir ökningstakten något starkare då vi förutsätter att det sker en konjunkturförstärkning. Skatteunderlaget bedöms öka med 4,0, 4,5 och 4,7 procent för åren 2004 till 2006. För år 2007 bygger prognosen på den strukturella bedömningen av ekonomin och skatteunderlaget beräknas då öka med ca 4 procent.

Jämfört med prognosen i september (cirkulär 2003:73) har skatteunderlagets utveckling justerats ned med 0,2 procentenheter för 2003 och med 0,4 procentenheter för år 2004. Avgörande för nedrevideringen är den svaga utvecklingen av lönesumman. Den lägre farten i den svenska ekonomin har medfört att såväl arbetade timmar som timlönerna har utvecklats svagare.

Åren 2005 och 2006 har sammantaget justerats upp något. Då vi tror att den starkare konjunkturen leder till en viss sysselsättningsökning.

Tabell 3. Utveckling av det kommunala skatteunderlaget samt regelförändringar åren 2002–2007
Procentuell förändring

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Skatteunderlag	5,2	4,4	4,0	4,5	4,7	4,0
Regelförändringar	1,0	1,4	0,0	0,0	0,0	
Egenavgift	1,5					
Grundavdrag – skattereduktion	-0,5	-1,1				
Grundavdrag – energiskatteväxling		-0,8				
Pensionssystem (inkl. avdragsjustering)		3,3				
Skatteunderlag exkl. Regelförändringar	4,2	3,0	4,0	4,5	4,7	4,0

Tabell 4. Olika skatteunderlagsprognoser 2002–2007
Procentuell förändring från föregående år

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lf + SK okt 2004	5,2	4,4	4,0	4,5	4,7	4,0
Budgetpropositionen 2004	5,2	5,0	3,5			
Lf + SK september 2003	5,1	4,6	4,4	4,8	4,1	
Vårproposition, apr 2003	4,9	5,6	3,9	3,9	3,9	
Fastställda uppräkningsfaktorer	5,0	6,1				

Betydligt svagare skatteunderlag än de preliminärt utbetalda år 2003

Regeringen har fastställt uppräkningsfaktorn för år 2003 till 6,1 procent att jämföra med vår prognos på 4,4 procent. Vi bedömer således att det blir en betydligt svagare ökning av skatteunderlaget än vad regeringen bedömde i oktober i fjol. I budgetpropositionen för 2004 reviderade regeringen ned sin bedömning av skatteunderlagstillväxten år 2003 till 5,0 procent. Det blir således en kraftig negativ slutavräkning för år 2003. Enligt Svenska Kommunförbundet blir denna *minus* 446 kronor per invånare medan slutavräkningen enligt regeringen stannar på *minus* 292 kronor per invånare.

Regeringen tror således på en högre ökningstakt av skatteunderlaget år 2003 än vad vi gör. Men man har i stället en svagare utveckling år 2004. Bedömningarna av nivån på skatteunderlaget år 2004 är därför relativt lika enligt vår och regeringens prognos. Detta gör att Svenska Kommunförbundets prognos på 2004 års skatteintäkter blir minus 44 kronor per invånare.

Underlag för beräkning av skatteunderlaget

Av tabell 5 framgår den nya befolkningsprognos som vi använt oss av i beräkningarna av skatteunderlaget.

Tabell 5. Underlag för beräkningar av skatteunderlaget m.m. för åren 2003–2007 enligt prognos

	2003	2004	2005	2006	2007
Befolkning, riket	8 939 367	8 973 860	9 007 663	9 041 138	9 073 202
Befolkning, procentuell förändr.		0,385851	0,376687	0,371624	0,354646
Medelskattkraft, kr/inv.					
fastställt	146 302	149 561			
SK prognos	144 232	149 424	155 562	162 271	168 762

Ny rekommendation för slutavräkningen från bokslutsåret 2003

Rådet för kommunal redovisning kommer att ändra sin rekommendation nr 4 1999 *Redovisning av skatteintäkter*. Ändringen innebär att den rekommenderade uppräkningsfaktorn som används vid beräkning av skatteintäkterna för bokslutsåret ändras.

Hittills har den uppräkningsfaktor som regeringen fastställer i budgetpropositionen i september varje år, avseende bokslutsåret använts. Framöver kommer en speciell prognos för uppräkningsfaktorer avseende bokslutsåret att tas fram och publiceras av Ekonomistyrningsverket (ESV) i mitten av december årligen.

Orsaken till ändringen av uppräkningsfaktor är att få en så aktuell prognos av skatteintäkterna som möjligt vid bokslutet. Den ändrade rekommendationen om Redovisning av skatteintäkter nr 4.1 2003 kommer att läggas ut på Rådets hemsida inom kort, www.rkr.se. Rekommendationen gäller fr.o.m. bokslutet 2003.

Kommunförbundet kommer att återkomma med erforderlig information i samband med ESV:s publicering.

Slutavräkning av 2002 års skatteintäkter

Slutavräkningen för 2002 blir enligt det definitiva taxeringsutfallet för 2001 samt vår nya prognos för år 2002 *plus* 242 kronor per invånare 1.11.2001. Avräkningen regleras i januari 2004.

Med den av regeringen i oktober 2002 fastställda uppräkningsfaktorn för år 2002 samt utfallet av taxeringsutfallet för 2001 blev prognosen för detta år *plus* 198 per invånare den 1.11.2001. Korrigeringen år 2003 enligt Kommunförbundets prognos blir *plus* 44 kronor per invånare den 1.11.2001.

Tabell 6. Slutavräkning för 2002 års skatteintäkter
Kronor per invånare

	Bokslut 2002	Bokslut 2003	Januari 2004
	Prognos enl. rådet	Korrigerig enl. SK:s bedömning	Totalt enl. SK:s bedömning
Slutavräkning 2002	198	44	242

Vår senaste bedömning av skatteunderlagets utveckling åren 2002 och 2003 ligger betydligt lägre än de av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna. Med vår prognos blir avräkningen av 2003 års skatteintäkter **minus 446 kronor per invånare** den 1.11 2002. Skillnaden jämfört med regeringens bedömning på **minus 292 kronor per invånare** uppgår därmed till **minus 154 kronor per invånare**.

I bilaga 1 samt i våra instruktioner i modellverktyget "Skatter och bidrag" har vi tills vidare utgått från vår senaste bedömning. Men som tidigare nämnts är

det den prognos som ESV kommer att göra i december som skall bokföras i bokslutet för 2003.

Vår bedömning av skatteunderlaget år 2004 är något lägre än den som följer av regeringens fastställda uppräkningsfaktorer. Detta gör att kommunförbundets prognos på 2004 års skatteintäkter (jämfört med preliminärt utbetalda) blir **minus 44 kronor per invånare** den 1.11.2003.

Preliminära beräkningar för utjämning av LSS

Regeringen har den 4 september beslutat att lämna propositionen "Utjämning av vissa kostnader för stöd och service till funktionshindrade" till Riksdagen. I propositionen föreslås ett införande av ett inomkommunalt utjämningsystem. Underlaget för beräkningarna för bidrag eller avgift år 2004 är Räkenskapssammandraget för 2002 och Verksamhetsstatistiken 2002. Förslaget innebär vidare att man inför övergångsregler med ett fastställt tröskelvärde som reducerar bidraget som kommunen får, samt ett fastställt högsta värde för kommuner som ska betala avgift till systemet. Riksdagen förväntas fatta beslut i december.

SCB har den 6 oktober presenterat preliminära beräkningar kommunvis. Tabeller med resultat och dataunderlag samt beskrivning av beräkningarna har skickats ut till kommunerna. Förslaget kommer att justeras utifrån folkmängden den 1 november. Därefter har kommunerna möjlighet att korrigera felaktigheter som upptäcks i underlaget. Detta ska ske skriftligt till SCB senast 1 december.

Tröskelvärdet för de kommuner som får bidrag år 2004 är 270 kronor per invånare. År 2005 är tröskelvärdet 70 kronor per invånare och år 2006 är det 15 kronor per invånare. Högsta avgift som en kommun ska betala är nästa år 250 kronor per invånare. Därefter ökar taket till 550 kronor per invånare, 850 kronor per invånare, 1 150 kronor per invånare och slutligen 1 450 kronor per invånare år 2008.

Det specialdestinerade statsbidraget på 350 miljoner kronor upphör vid årsskiftet och beloppet har lagts in i det generella statsbidraget. Det andra specialdestinerade statsbidraget på 100 miljoner kronor upphör också vid årsskiftet. Ingen kompensation sker i det generella statsbidraget.

Redovisning av den nya LSS-utjämningen fr.o.m. 2004

De kommuner som de senaste åren erhållit statsbidrag för LSS har klassificerat bidragen som ett specialdestinerade statsbidrag, konto 351 enligt *Kommun-Bas 02*. Den utjämning av LSS som nu föreslås från och med 2004 redovisas i kontogrupp 83 inkomst- och kostnadsutjämning. Utjämningsbidrag redovisas på konto 837 och utjämningsavgift redovisas på konto 838.

Frågor avseende LSS-utjämningen kan ställas till Signild Östgren, tfn 08-452 77 45.

Arbetsgivaravgifter 2004

I budgetpropositionen föreslås en sänkning av den allmänna löneavgiften med 0,12 procent fr.o.m. år 2004. Detta innebär att arbetsgivaravgifter enligt lag sänks från 32,82 procent till 32,70 procent.

Inga förändringar föreslås av den särskilda löneskatten. Det blir heller inga förändringar avseende de rekommenderade PO-påläggen för avtalspensioner år 2004. Däremot är det troligt att dessa kan behöva höjas år 2005.

För 2004 är de preliminära beskeden att avtalsförsäkringarna kommer att vara oförändrade. Definitiva besked kommer i slutet av november. Se vidare i bilaga 2.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag

I bilaga 1 redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag. I beräkningarna ingår inte:

- det särskilda statsbidraget på 150 miljoner 2004 till kommuner med befolkningsminskning
- ersättning för den frivilliga maxtaxan inom barnomsorgen (inklusive pengar för kvalitetssäkring)
- de riktade statsbidragen till personalförstärkningar inom skolan
- det tillfälliga sysselsättningsstödet 2004
- år 2007
- effekterna av det nya förslaget om kommunal utjämning
- LSS-utjämningen

Skillnader jämfört med beräkningar i september (2003:73) beror på:

- ny skatteunderlagsprognos
- preliminärt taxeringsutfall oktober

Som vanligt bygger beräkningarna på att kommunens befolkning och skatteunderlag ökar i samma takt som i riket samt 2003 års skattesatser. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via e-post till marcus.holmberg@svekom.se.

Modellverktyget Skatter och bidrag

I beräkningsmodellen "Skatter och bidrag" behöver följande ändringar göras i "Indatabladet":

- Skriv in Kommunförbundets nya skatteunderlagsprognos för åren 2002–2006 i cellerna B9–F9 i indatabladet. Beloppen framgår av tabell 3.
- Skriv in den preliminära taxeringen för oktober i cell C20. Beloppet framgår av bilaga 1, rad 6. Observera skillnaden i enheten.

Dessutom måste följande ändring göras i bladet för "Totala intäkter":

Ta bort bladets skydd. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver in: kommun.

- Skriv in korrigeringen på slutavräkningen för år 2002 enligt Kommunförbundets bedömning i cell G30 (+44 kr/inv.)
- Skriv in prognosen över avräkningen på 2003 års skatteinkomster med regeringens uppräkningsfaktorer cell G32 (-292 kr/inv.)
- Skriv in korrigeringen på slutavräkningen för år 2003 enligt Kommunförbundets bedömning i cell H32 (-154 kr/inv.).
- Skriv in Kommunförbundets prognos över avräkningen på 2004 års skatteinkomster i cell H34 (-44 kr/inv.). Nuvarande formel skall ersättas.

Efter att ha gjort ändringarna bör skyddet återinföras på båda bladen genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord anger: kommun.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Niclas Johansson tfn 08-452 77 49, Marcus Holmberg, tfn 08-452 78 82. Båda kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@svekom.se .

Vi skickar även ut våra budgetcirkulär till kommunerna via e-post. Anmäl Din e-postadress till Lars Linder (lars.linder@svekom.se) som ansvarar för Kommunförbundets adressregister. Ange om Du är ekonomichef eller ekonom.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Finanssektionen

Maj-Lis Åkerlund

Marcus Holmberg

Bilagor

Bilaga 1: Skatter och bidrag 2004–2006 (kommunspecifik, endast till ekonomikontoren)

Bilaga 2: Arbetsgivaravgifter 2003 och 2004